

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

RIMFROST VID MUNKSJÖN. — FOTO. K. BJÖRLINGSON, JÖNKÖPING.

20:DE ÅRG.

DEN 22 DECEMBER 1918

N:o 12

Mrs. Alexander.

Nils Alexandersson härstammar såväl på fäderna som på modererna från ett gammalsvenskt ämbetsmannastånd, där bildning, redbarhet och samhällsanda haft bofasthet. Hans farfader var justitieråd och hans morfader justitiestatsministern Claes Efraim Günther. Detta gamla ämbetsmannastånd har varit hårdt underkastadt tidens inflytelser. Det har kämpat en ojämn kamp med den moderna penningaristokratien. Det har blivit uppblandadt och i viss mån undanskjutet. Dess samhällslig inflytande är icke detsamma i dag som för blott femtio år sedan. Detta är djupt att beklaga. Ty dess bildning var vidtomfattande och dess samhällssyn oegennyttig, så långt man öfverhufvud taget kan tala om oegennyttia i människors värld. Arvet från detta gamla stånd har emellertid Nils Alexandersson bevarat i en sällsynt helstöpt personlighet, på en gång konservativ och radikal, traditionell medveten och modern. I hans extraktion ingår äfven andra gammalsvenska element. Hans far var militär och på sin tid brukare af gård och grund — Wenn-garns gods i Uppland. Han har alltså under uppväxt-åren dvalts i den gamla svenska herrgårdsmiljön med dess anda af patriarkalism, sestränghet och hemkänsla. En sådan miljö predisponerar ju i allmänhet för en viss konservatism, ibland realistiskt hård, ibland romantiskt svärmisk, vidt skild i hvarje fall från nutida uppfattningssätt. Men en sådan predisposition har hos Nils Alexandersson motverkats och uppvägs af en rationell och skarp intelligens, beredd att pröva allt, och en ansvarskänsla, som förstod att mäta trygghet och fördelar med sociala rättfärdighetsmått.

Född i Stockholm 1875 aflade Nils Alexandersson sin mogenhetsexamen vid endast 16 års ålder. Han var alltså ett ungt ljus. Och något af detta ljus har han städe buri med sig genom lifvet och vänkersarna. För sina kamrater var han alltid den, som visste en smula mer än andra. Och ett litet stänk af själfkänd, något magistral öfverlägsenhet har väl en och annan gång präglat hans offentliga uppträdande icke utan att sära en del godt folk, som inte kände honom närmare och visste, att denna öfverlägsenhet, om också berättigad, dock alltid var parad med mycken verklig flärdfrihet och nobless.

Nils Alexandersson hörde emellertid till den lyckliga typ af studenter, som icke bokligt kapsla in sig. Han älskade också andra böcker än de, som innehöll examenspena, han intresserade sig för litteratur och konst, had filosofiska intressen och samhällsintressen, tyckte om kamratlifvet, med hvad det bjöd af glädje och allvar. Med sitt väsen vann han sinnen och hjärtan. Och denna allmänmänsklighet har för honom liksom för så många annan blivit af största värde för hans senare verksamhet. Nils Alexandersson hade under sin Upsalalid umgänge med en hel del studenter, icke minst tillhörande den konservativa intelligensen, hvilka redan på den tiden kände samhällsintresset och samhällsansvaret och som sedan kommit att intaga bemärkta platser inom ämbetsmannavärld och politik. Hans studenttid var Hjärneismens födelsetid. Och hvad man än må säga om denna företeelse, den väckte politiska intressen, den utgjorde en verklig andlig insats på godt och ondt.

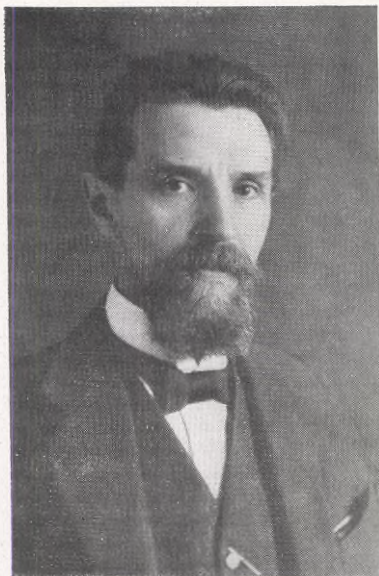
Nils Alexandersson tillhörde under sin studenttid en förening — Heimdal — hvilken som sitt program satt en lugn och lagbunden utveckling på det beständes grund. I detta program var tvifvelsutan grunden hufvudsak och utvecklingen en bisak. Och programmet kom med en viss rätt att betraktas som en skyddande konservativ förklädning. Men just på Nils Alexanderssons tid försiggick inom denna studentförening en rationell klyfning, hvarvid de grundförälskade utskildes från utvecklingsvännerna. Och Nils Alexandersson hörde just till dem — hans utveckling påminde i det fallet om Nils Edéns — som, utan att

hvarken vilja rifva grunden eller gräfva ner sig i den, valde utvecklingens väg. Han kom därigenom så småningom att bryta med många gamla meningsfränder, som icke i samma grad som han förstodo utvecklingens både makt och rättvisa. Det fanns dock inom det gamla Heimdal ett samhällsintresse och en viss samhällslig medborgaranda af romerskt snitt oberoende af politisk ståndpunkt, som hos de framsyntaste heimdaliterna tog sin rätt fullt ut, äfven då de sågo samhällsutvecklingen gå i annan riktning än den för det konservativa känslotänkandet mest tilltalande och bekväma.

Nils Alexanderssons fackgebit är den moderna processrätten. 1898 aflade han juris kandidatexamen, 6 år senare licentiatexamen; promoverades samma år till juris doktor på en afhandling "Bidrag till läran om penninganvisning enligt svensk rätt" och utnämndes omedelbart till docent i civil- och processrätt med sin nuvarande politiska antagonist justitierådet Ernst Trygger som professor. Fyra år senare — 1908 — utnämndes han till professor i processrätt vid den nybildade juridiska fakulteten vid Stockholms högskola. Nils Alexanderssons vetenskapliga forskning, som enligt fackmäns utsago utmärkt sig för både skarpsinne, dialektisk skicklighet och djup lärdom, förde honom säkert mer än en gång i kontakt med tidens sociala frågor. Han har för resten hört till dem, som i sin vetenskap städe sökt uppehålla det sociala sambandet utåt och icke nöjt sig med skråets förmelvisdom. Till att stärka detta samband har äfven bidragit en allmän beläsenhet och en mera mångsidig litterär läggning, som de flesta fackmän med skäl kunna afundas honom. Han har därför undgått den specialistiska förpuppningen och torkan. Och den billighets-synpunkt, som hos jurister af facket så ofta får hänsynslöst vika för den formella rättens kraf, kommer därför också hos Nils Alexandersson just tack vare hans allmänmänsklighet till en fullare rätt. I det fallet som i så många andra representerar han en klok jämvikt — jämvikten mellan krafvet på rättstrygghet och krafvet på billighetshänsyn.

År 1912 insattes Nils Alexandersson af Upsala läns landsting såsom de frisinnades representant i riksdagens första kammare och så godt som omedelbart togs hans sakkunskap i anspråk inom lagutskottet, där han utfört ett betydande arbete vid förberedelsen af flera viktiga lagändringar. Nu senast har han på ett mycket verksamt sätt bidragit till den lyckliga utgången af vattenrättsfrågan vid senaste riksdag. Vid årets urtima riksdag har han varit ledamot af författningsutskottet samt deltagit i frågans förberedelse såsom ordförande bland kommitterade rörande undersökning om utskyltsstreck.

Äfven i riksdagsdebatterna har Nils Alexandersson gjort sig synnerligen bemärkt. Hans anföranden kunna stundom tyngas ned af ett öfverskott på juridiska synpunkter och ibland litet formlösa utredningar och utvikningar. Men han tar vid andra tillfällen skadan igen. Oförskräckhet, slagfärdighet, sarkasm, patos och djup öfvertygelse lyfta då hans anföranden till en höjd, som få af våra riksdagstalare torde uppnå. Man känner sig förflyttad till ett mera kontinentalt parlament med större synpunkter och mera utvecklad mästare-skäp i den politiska florettkonsten. Man kommer att tänka på det stora mönsterparlamentet, där politisk träning, fostran och bildning alltid spelat en så stor roll. Just genom föreningen af gedigen fackkunskap och lika gedigen allmänbildning få hans anföranden vid dylika tillfällen en träffsäkerhet, rörlighet och skärpa, som gör honom till en ganska ofreflig motståndare. Han har den stora förtjänsten att kunna lägga en psykologisk blick på politiken såsom han visade vid den stora förstakammardebatten om försvarsfientlig propaganda våren 1917. Hans soliditet gör honom särskildt skarpsynt för allt, som smakar bluff och bi-

V. VOROVSKIJ, den ryska sovjetregeringens sändebud hos svenska regeringen, vid i dagarna afbrutna diplomatiska förbindelser mellan regeringarne anmodad lämna vårt land. — Efter porträtt.

lämna landet. Hvad beträffar svenska legationen i Petrograd har denna kunnat återvända till Stockholm sedan flertalet svenskar beredts möjlighet att lämna Ryssland. Af kvarvarande svenskar torde de allra flesta vara födda i Ryssland och åtnjuta fullt skydd.

*

Delegationer och sändebud från främmande makter an-

afsikter. Det sätt, på hvilket han slaktade de stora partisedlighetsmotionerna, torde ännu vara i friskt minne genom det öfverdådiga humör och den bitande ironi, som därvid utvecklades. Man kan förstå, att sådana anföranden reta genom sin öfverlägsenhet. En liten smak för öfverlägsenhet äfven i mindre kvalificerad bemärkelse kan han som redan nämnts kanske inte helt fritagas ifrån. Men det går an, när öfverlägsenheten, som här är fallet, verkligen motsvaras af det innehåll, som bildning, mångsidighet och större perspektiv skapa. Rädd är Nils Alexandersson minst af allt. Han tvekar inte att sätta fingret på motståndarnas ömma ställen och sjuka punkter. Under den politiska vårstormen 1914 blef han en af stridens förgrundsfigurer, och med rätta. Då genombrottet år 1917 skett, hade mången väntat sig, att händelserna skulle föra Nils Alexandersson till konungens rådsbord. Det var säkert uteslutande egen personlig smak och egna personliga böjelser, som stodo i vägen härför. Som politiker har Nils Alexandersson tillhört den riktning, som af trängsint misstro döpts med namnet professorsliberalism och som väl skulle vara någon sorts tvillingåskådning till salongsliberalismen. Men där salongsliberalismen var ett koketteri och en ganska innehållsfattig ordkonst, var den Alexanderssonska professorsliberalismen alltid medveten om handlingens, öfvertygelsens och exempletts makt. Det kan ifrågasättas, om icke just denna riktning inom svensk politik inneburit en hälsosam jämvikt och en försoning af synpunkter som, till synes motstridiga, likväl äro nödvändiga som hvarandras komplement. Det historiska sinne, som väl närmast skulle utmärka denna åskådning till skillnad från radikalare strömningar, kan vara farligt, det är sant. Det blir så, när känslan för det historiskt gifna får öfverrösta lifvets egna kraf och behof, när man in-

Bolschevikregeringens representation i Sverige blef en kortvarig saga. Redan länge har nämligen svenska regeringen haft anledning misstänka att den ryska sovjetregeringen och dess representanter i Stockholm missbrukat sin gifna rätt att afsända kurirer, i det att i dylika kurirförändelser befordrats bolscheviki kisk propandalitteratur på olika språk, afsedd för spridning i olika länder. I mån den öfriga världens gränser och utfartsvägar spratts har behofvet af ett neutralt transitoland gifvetvis ökat. Det har emellertid varit svårt att erhålla bevis för att ofvannämnda beskickningars gifna frihet på ett folkrättsligt sätt missbrukats. Sedan detta kunnat konstateras ansåg sig svenska regeringen genom sin utrikesminister tvingad till brytning med ryska sovjetregeringen och utsände i följd häraf den 7 december ett officiellt meddelande i saken med upplysning om att sovjetregeringens representanter i Sverige, med ingenjör Vorovskij i spetsen uppmanats

Efter porträtt. Kliché: Bengt SJÖGREN.
HERR VON TSERETHELY. Sändebud från republiken Georgien i och för dels vinnande af vårt lands erkännande af den nya republiken, dels inledande af handelsförbindelser.

lämna i. n. öfva till Stockholm. Senast har från den nya kaukasiska republiken Georgien via Berlin och Köpenhamn anländt tre delegerade under ledning af herr von Tserethely. Dess hufvuduppgift är att försäkra sig om Sveriges officiella erkännande af den nya republiken.

Därjämte har delegationen i uppdrag att få till stånd ett handelsutbyte mellan Sverige och Georgien.

billar sig, att det, som varit och är, med någon sorts naturnödvändighet måste vara. Men den historiska fatalismen är det historiska sinnets karikatyr. Historiskt sinne i liberal bemärkelse är ingenting annat än medvetandet om, att all utveckling måste ske från en rot genom naturlig växt och fullkomning, men inte kan eller bör ske genom våldsamma omplantningar eller onaturliga ympningar. Om i professorsliberalismen skulle ligga ett uns af vacklan och opålitlighet, passar inte den etiketten på en man, hvars främsta karaktäristikon är politisk redbarhet och heder. Varm patriot, föll Nils Alexandersson aldrig offer — trots tydliga miljöpåfrestningar — för nationalismen i någon form. Själ utrustad med en kunskapsballast som få och till hela sin läggning en bildad man med eminent begåfnng föll Nils Alexandersson ej heller offer för bildningssnobben, sådan den tagit sig uttryck i demokratisk torgskräck. Till hela sin typ akademiker var han aldrig akademiker i deras ofta sjukliga misstro mot allt, som arbetar nedifrån och uppåt. Därför står han nu där han står, en representant för ett helt annat frisinne än det, som endast är fritt ifråga om själföverskattning, men i alla andra afseenden kliché. Aristokrat af födsel, demokrat af öfvertygelse hör han till dem, som den större bildningen icke uppblåst, men gjort fria — fria äfven mot sitt eget stånd och sin egen klass gängse politiska fördomar. Han är andlig ättling i rätt nedstigande led från en gammaldags noblesse oblige, som tog sig många vackra uttryck i en äldre tids liberalism, ståndstidernas liberalism, Geijers och Richerts liberalism, då ett förment bildadt klassintresse inte hindrade från demokratiska synpunkter och sympatier. Han är representant för en åskådning, af hvilken det aldrig kan finnas för mycket, men väl för litet — aristokratisk demokratis.

KONUNGENS STATSRÅD.

Sittande vid bordet: STATSMINISTERN, H. EXC. EDÉN (närmast) och MINISTERN FÖR UTRIKES ÄRENDENA, H. EXC. HELLNER; bakom fr. h. sittande: statsrådet och chefen för Justitiedepartementet J. E. LÖFGREN, statsrådet och chefen för Ecclesiastikdepartementet K. V. RYDÉN; sittande statsrådet och chefen för Finan.-departementet F. W. THORSSON, statsrådet och chefen för Civildepartementet P. A. V. SCHÖTTE, statsrådet och chefen för Jordbruksdepartementet P. A. PETERSSON, statsrådet och chefen för Sjöförsvarsdepartementet fr. h. E. K. PALMSTIERNA, statsrådet B. Ö. UNDEN, statsrådet och chefen för Landt/jörnsn.-departementet E. A. NILSSON samt statsrådet B. A. PETRÉN.

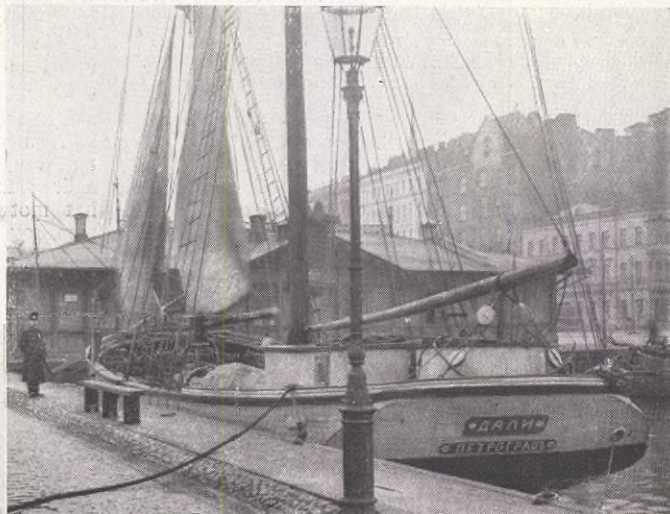
Efter foto. för H. 8. D. af Hoffotograf Rahmn, Malmö.

H. 8. D. har blifvit satt i tillfälle lämna en unik gruppbild af vår nuvarande regerings medlemmar och är förvissad att densamma skall röna det största intresse från våra läsares sida. Ingen svårighet lyckats ena hela svenska folket omkring en så i nationens tillvaro ingripande förtättningsändring, som den hvilken Riksdagens alla partier nu fastställt, är följant af folkets erkännande och politisk partiställning, förneka att den regering, som under rådande allvariga

SENASTE FINSKA BILDER.

Ångaren "Polhem" hemma från Gotland blef utanför Hangö på finskt territorialvatten prejad af finska torpedbåten C3 och införd till Helsingfors. Vid undersökning ombord påträffades ett 20-tal rödgardister, hvilka icke voro upptagna på passagerarlistan och som försetts med falska pass i Stockholm; då affären tillsvidare är oklar har "Polhem" ej ernållit tillstånd att afresa till sin destinationsort Petrograd.

Nedanst. bild. SVENSKA ÅNGAREN "POLHEM" I HELSINGFORS efter den af finska myndigheter afbrutna resan till Petrograd.

MOTORSKONAREN "DALI" på väg från Petrograd till Stockholm, med last af konst saker, hejdad i Finland.

Till staden Kotka inkom för en tid sedan en från Petrograd till Stockholm destinerad motorskonare "Dali" i följd af iråkad motorskada. Då båten föreföll mystisk transporterades den till Helsingfors, och vid företagen visitation ombord upptäcktes massor af dyrbart gods, såsom taflor, konst saker, möbler m. m., det mesta antagligen stulet i Petrograd. Lasten kvarhålls tillsvidare för ev. egares hörande.

EN FOLKDEPUTATION FRÅN ALLA SAMHÄLLSKLASSER OCH TRAKTER AF FINLAND rörande ersättning för de rödas skadegörelse. Efter fotografier.

En *deputation*, till hvilken representanter utsetts från *alla trakter af Finland*, uppvaktade nyligen regeringen för att förfråga sig huru reglerandet af de genom upproret uppkomna stora skadegörel-

serna skall äga rum. Det totala beloppet af de genom de röda åstadkomna skadorna å fastigheter och lösegendom stiga till 10-tal millioner. — Representanterna höra till alla samhällsklasser.

HJÄLTEN.

FÖR HVAR 8 DAG AF SVEN JERRING.

(Rum med en säng i ett militärlasarett. I sängen en svårt sårad, han har feber och hans händer irra oroligt öfver filten, medan han talar. En rödakorsyster sitter bredvid honom.)

MINNS SYSTER, hur det sista brevet hemifrån börjar, det som kom i går. Inte! nå så läs själf då, det ligger under hufvudkudden; men lyft varligt, syster, lyft varligt det brinner i mitt hufvud!

Syster har det?

“Min egen hjälte“, står det — inte sant? Jovisst, och sen behöver inte syster läsa mer, det var bara de orden jag ville höra. Fast egentligen behöfde jag inte... jag minns dem ändå, alltför väl. De har klubbat sig fast i min hjärna, ringer i mina öron i ett: hjälte, hjälte, hjälte...

Syster har sett många hjältar passera härigenom, tänker jag? Och ingen har väl tagit sig mycket ut för världen, magra, bleka, feberheta, inbyttade i förband var de väl allihop, ungefär som jag. Människotrasor!

De flesta har väl syster sett dö också, alldeles som jag ska dö så småningom? Nej, nej, motsäg mig nu inte, tror syster en hjälte fruktar döden? Då vore det klen beställt med hjältemodet.

Nu är jag hjälte i alla fall, förblir det också; den titeln tar ingen ifrån mig. Ärligt har jag betalat den. Och till yttermera visso kan jag — vill syster sticka handen under kudden igen... just den där ja, just den där lilla tinge-ten var det jag ville ha. Syster känner sina hjältar!

Här har vi alltså klenoden, hjältemodets belöning.

Ett kors — tycker inte syster det är underligt, att det är ett kors man får? Förr hängdes mandråparna på korset, nu hänges korset på... nåja, det gör det samma. Men egendomligt är det, erkänn det.

Fyra armar har grannlåten, en för hvar människa jag dödat. För de var fyra. Kanhända har jag tagit lifvet af fler, förmodligen har jag det, men bara fyra, som jag säkert vet. I handgemänget slog jag dem — närstriden heter det visst numera; och så fick jag mitt kors med fyra armar. En för hvarje, är det inte lustigt!

Döda...

Säg, har syster någonsin dödat en människa? Å, tag inte illa upp, jag skämtar ju bara; syster får ha fördrag med en sårad hjälte, syster som är så liten och fin.

Men jag har dödat människor jag, fyra stycken. Fyra lif har jag tagit.

Det känns så egendomligt att ha tagit andra människors lif, jag kan inte låta bli att grubbla öfver det. Jag borde ju vara härdad, jag har ju sett så mycket. Så mycket blod, så mycket elände.

Ändå...

Den förste var helt ung, vet syster, skägglös, säkert inte kommen till de tjugo en gång. Bara barnet.

Jag såg hans ögon bli stora af skräck, när jag rusade på honom. Han stod alldeles stilla — men för mina ögon flammade det rött och jag skonade honom inte, så barn han var.

Hur tror syster att hans föräldrar tog budet, dödsbudet? För hans föräldrar är nog i lifvet än, han var så ung.

Lugnt, förstås, till det yttre, det brukas ju så nu. Men tror inte syster att de sedan grät sina ögon torra och att deras hjärtan förbannade den usling, som mördat deras son, deras allt? Mördare — de använde nog inte annat ord än det, de kunde ju inte veta att det var en hjälte som gjorde det. Åhnej,

de skulle nog inte tveka att skrika mig mördare rakt upp i ansiktet, om de stode här. Föräldrar är så oresonliga...

Den andra och tredje var män båda. Giffta var de väl, så nu går det ett par kvinnor i svart och tröstar sina faderlösa, tjutaude ungar nänstans där på andra sidan. Smeker dem, smeker in hat i dem, evigt hat mot den okände. De anar inte heller, att den som tog make och far ifrån dem blef hjälte på kuppen och fick tapperhetskors för besväret. Skulle inte tro, att en kvinna i ett annat land älskar honom och kallar honom sin egen, — de skulle hänskratta åt den kvinnan, inte förstå henne.

Så var det den fjärde.

Han var gammal, bar glasögon — att skicka ut sådana gubbar är skyttegravarna! Lörd såg han ut, men all hans lärdom rann ut som en fet grå gröt genom ett styggt hål i skallen. Jag gjorde det hålet...

Inte hade han några anhöriga, den idén har nu en gång kommit för mig. Han såg inte sådan ut.

Men hemma låg det kanske ett verk och väntade på honom, ett verk, han aldrig hann afsluta, då man ryckte honom ur studerkammaren och slängde ut honom i det röda helvetet: för att möta mig. Kanske var det verket stort och väldigt, kanske hade det kunnat ge svaret på de gåtor mänskligheten sökt lösa i århundranden af ångesfullt grubbel. Hvad vet jag!

Där kom i alla fall en flämtande, vrålände, döds-hetsad djävul rusande med ett gevär i handen; han lyfte geväret — och verket som skulle rädda oss alla blef aldrig färdigt.

Men världen fick en hjälte till i stället, en till bland millioner förut. Tror inte syster, att den skulle vinna på litet färre hjältar, om titeln icke kan köpas billigare än jag köpte min?

— Fantasier, säger syster?

— Javisst är det fantasier och jag försöker också slå bort dem så godt jag kan; jag försöker tänka på mitt hem och mina kära och mitt vackra kors. Men då kommer det där andra, obönhörligt, obevekligt, och ställer sig emellan — jag ser andra hem, grusade genom min hand, jag ser ånkorna och de faderlösa ungarna stå vid min säng och jag ser hatet brinna i deras ögon. Hatet som är starkare än lifvet, starkare än döden, starkare än allt...

Det är då jag ropar på hjälp, syster, och väcker er, fast ni så väl behöfver sova. Då måste jag ha ljus, förstår ni, och någon, som stryker min arma panna och talar vänligt till mig.

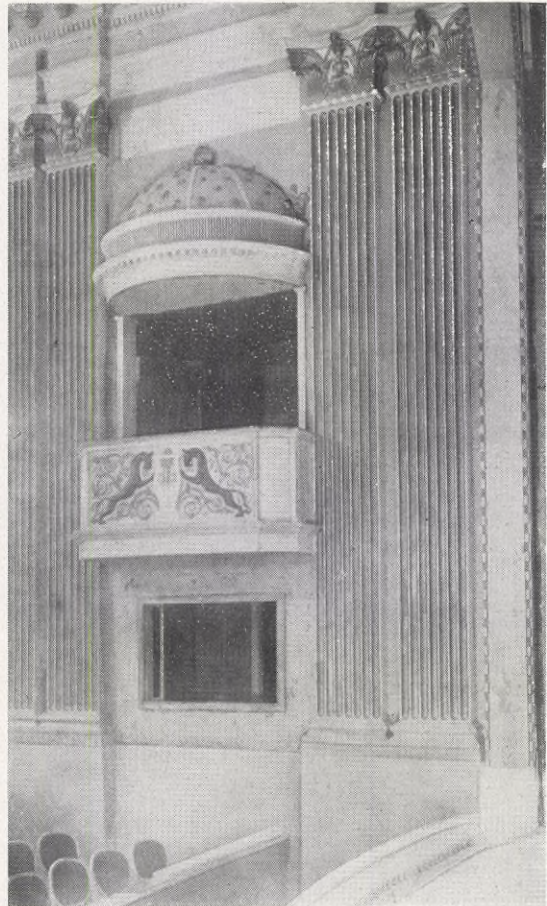
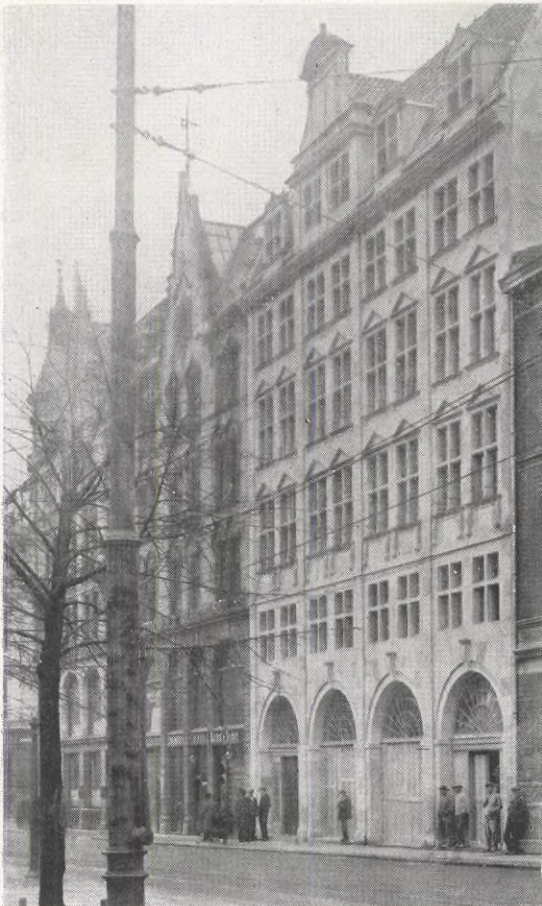
Island försöker jag också resonera och vara förnuftig. Jag säger till mig själf och till de andra: jag ville det inte, jag är oskyldig! Jag ville inte döda någon, men plikten tvang mig, soldatens plikt. En maskin var jag, ett viljelöst redskap.

Ack, de förstå sig inte på förnuftsskäl, för dem räcker inte min plikt. De förstår bara, att jag mördat deras make, deras son, sköflat deras hem, förintat deras lycka. De förlåter inte.

Och de döda stiger fram och pekar på sina röda sår, som lyser liksom eldflammor i mörkret, och de ser på mig, bara ser stumt och frågande. Hvad ska jag svara dem, jag store hjälte, jag b odige mördare? Hvad ska jag svara döda? Jag stammar mitt ömkliga plikt, plikt, jag har ju inget annat — och det hjälper inte, räcker inte. Det måtte finnas något högre än plikten!... Och kallsvetten sipprar på min panna och jag vrider mig i kval, själens kval, syster, som äro värre än kroppens. Jag blundar och borrar ned mitt hufvud i kudden — ser dem ändå, blir dem aldrig kvitt, aldrig!

— — — — —

NORGES FÖRSTA FASTA OPERA.

Efter fotografi

“OPERA-COMIQUE” KRISTIANIA.

Ska jag sofva nu, säger syster, talar syster om sömnmedel? Ja, ja — men hör på! har ni också något medel för ett sjukt och sårigt samvete, ett samvete som bara pinar en och sliter i en dagen och natten i ända? Ni drar på munnen, vetenskapen har inte hunnit så långt än? Skada... för det är hög tid att den gör det snart, mycket snart: så många tiotusen hjältar vändas och tigger om frälsning.

Ni skrattar åt hjälten, syster, hjälten, som darrar i skräck för spöken och febersyner! Ni har rätt, han är inte värd bättre — och han är inte värd sitt kors heller. Kan ni förstå, hvarför jag egentligen fick det korset, jag kan det inte! Jag gjorde ju bara min plikt, kunde det inte ha varit nog med det, kunde man inte låtit mig vara i fred sedan? Jag har så mycket tungt att bära på ändå...

Så, syster lilla, blif inte otålig; nu har hjälten inte mer att säga, nu ska han somna... sofva... sofva...

Efter porträtt.

DIREKTÖR A. KVINNSLAND.

Nische: Hengt Sjöverparra.

DIREKTÖR BENNO SINGER.

KUNGLIGA LOGEN.

Opera-Comique, Kristianias första fasta operascen, invigdes den 29 november inför en lysande publik med det norska konungaparet och hovvet i spetsen. Efter en högstämmd prolog af den framstående operakompositören Gerhard Schjelderup gick ridån upp för Saint-Saëns' opera *Simson och Delila*. Föreställningen blef en glänsande succés, med de framstående förmågorna Björn Thalén och Sigrid Backe i titelrollen.

Den nya operan, som väl närmast får betraktas som ett provisorium tills den stora af Hannevig skänkta operabyggnaden står färdig, är inrymd i ett större affärspalats på Stortingsgaten, snedt emot Nationalteatret. Dess ledare och chef är direktör Benno Singer. Salongen, som rymmer cirka 850 personer är hållen i ljusa vänliga färger. Det egentliga initiativet till detta företag togs af direktör A. Kvinnsland, som senare öfverlämnade teater och företagens vidare drift till direktör B. Singer.

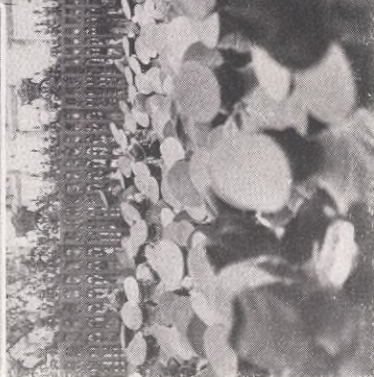
BERLIN I ORO.

händelsernas medelpunkt, Berlin, in-
strömmande tele-
grammen.

I allmänhet råder dock en såväl militär som civil ansutning till regeringen. En imponant sympatit-
ring för densamma ägde sålunda rum den 5 december i samband med de aktiva underofficerarnas möte, hvart sam-
liga deltagare, öfver 2000 till antalet, tä-
gade i slutna led fram till rikskanslärspalatset där leda en hälsade Ebert med rens fasthållande vid den nuvarande rege-
ringen.

Emellertid har af Spartacusgruppen anordnats ganska all-
vatligt revolutionära uppöpp. Efter fullständigt ryckt mön-
ster med uppsällande af knusprutor bi-
a. på Kemperplats

Efter Johnsons fr.

Ur det inre lugn som präglat Tyskland i reorganisationens och resignationens bittra tid dyker plössligt Liebknechts fa-
natiska ansikte fram lik ett stormmoln, hvilket varslar om
uppror och blod. Såsom redan i en tidigare öfversikt nämnts
stod zent emot regeringsgruppen som genomfört revolutionen
och hela författingsrevisionen i Tyskland och hvilken som
ledare räknar Ebert och Haase, den så kallade Spartacusgrup-
pen med Liebknecht i teten och med Bolschevismens dikta-
tur på sitt program.

Innest i inne gäller striden mellan dessa båda partier den
för Tysklands framtid så brännande frågan, huruvida den nu-
varande författningen med sina besinningsfulla framtidslinjer
skall kunna med folkets anslutning konstitueras sig i en na-
tionalförsamling eller om de desperatare och af förhållandena
upprlina och politiskt onynda elementen skola lyckas rivra
en majoritet med sig för diktatur.

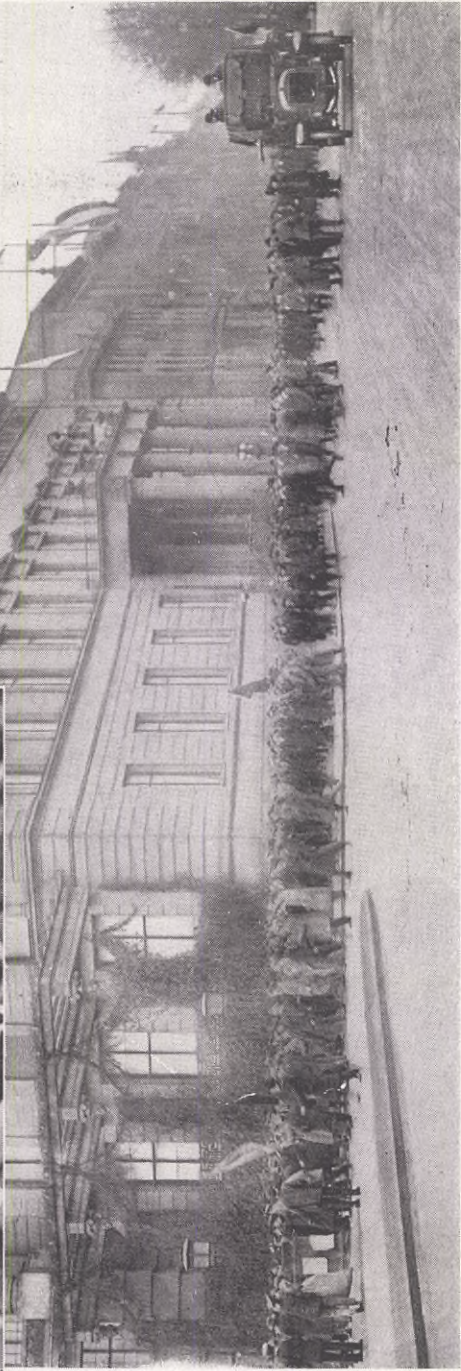
Att frågan blir allt mer brännande och striden om de hem-
vändande soldaterna allt hetsigare framgå af de dagligen från

Efter Johnsons fr.

Efter porträtt,
HUGO HAASE, jämte Ebert den
nya regerings främsta stöd.
Tillhör det omfattande socialist-
partiet.

Öfverst: DEN STORA DEMONSTRATIONEN AF AKTIVA UNDEROFFICERARE TILL UTTALANDE AF FÖRTROENDE FÖR REGERINGEN EBERT—HAASE. Öfverst l. v.: Ebert talar
till demonstranterna framför Rikskanslärspalatset; i hörnet en förstoring ur samma bild. — Nederst: DET IMPONERANDE DEMONSTRATIONSTAGET.

DE TYSKA YTTERLIGHETS-
MÄNNEN (SPARTACUSGRUP-
PEN) I AKTION. Öfnest: Le-
daren dr Liebknecht talar till
sina anhängare framför Tyg-
huset. T. h. förstoring af sam-
ma bild.

och framför Otto Illis och Johan
Lis minnesmärken har man sökt
invarsla den kontra-revolution som
tydligt af Spartacuspartiet för-
beredes inom hela Tyskland.
Så obrottsligt som kända och
eliten af de tyska trupperna sluta
upp kring sitt lands nya regering
måste dock givetvis ett uppror
som Spartacusgruppen's snart nog
kvälas och en framtid i bolche-
vismens tecken te sig jämliken
utsiktslös. Räkna man här till
med ententens hotande inva-
sion mot bolschevismen och isyn-
nerhet med dess senaste makt-
bud, som fordrar alla arbetare-
och soldatsträds upplösning, kan
Tyskland icke utan att begå na-
tionellt självmord kasta sig i
bolschevismens besinningslösa
livfriväl.

Nederst: ETT KRITISKT ÖGONBLICK, när Spartacusgruppen's demonstrationståg vid det historiska fönstret i gamla kejserliga slottet stötte på
naktmanskapets maskingevär och bemäktigade sig dessa under beläckning af bestyckade lastbilar (längst t. h. å bilden).

Vidst. bild: WELS, Berlins nye kommandant.

Mellerst: MEDBORGAREN METTERNICH, förut grefve Metternich, chef för Folkmarindivisionen, enstämmigt utsedd af matroserna. I samarbete med sina biträden.

Nederst t. v.: FRANSKE GENERALEN DUPONT I BERLIN i och för träffande af anordningar för de franska krigsfångarnes hemförande.

Nederst t. h.: FRANSKA KRIGSFÅNGAR I BERLIN i samtal med republikanska säkerhetsvaktposter.

Efter fotografen.

ALLUM - HUGO VILHELMSSON

MOT FREDEN.

När vapenstilleståndet d. 11 nov. för världen medförde lättningen af krigets slut sorinerades glädjen nästan fullständigt genom mörka aningar och ovisshet om den närmaste framtidens gestaltning. Dessa aningar ha besannat sig — vissheten har mer och mer fått rotfäste hos mänskligheten, att fredens inträdande ej var detsamma som ett plötsligt återgående till föregående tillstånd utan en långsam kris yld övergång till den största reorganisation världen någonsin genomgått. I mäktig känsla af att såväl nationernas som den enskildes lif behöfver en solidare och ideellare driffjäder än den som hittills inspirerat utvecklingen, har i det ena landet efter det andra, där krigsorkanen sopat fram, folken, i förvildning eller med besinning icke vuxna sin uppgift som i Ryssland eller vuxna densamma som i centralländerna, insett nödvändigheten att med egna händer gripa in i sitt framtidsöde. I det tyska riket var denna

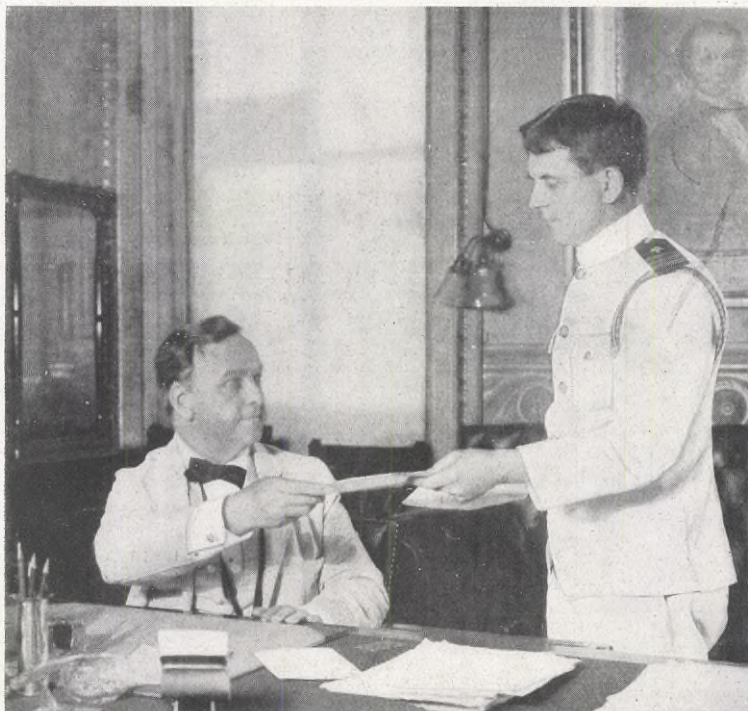
Woodrow Wilson

nydaning på en gång nödvändigast och efter landets oerhörda lidanden och fruktlösa uppoffringar vansklighetast att genomföra. Efter alla pröfningar hade Tyskland om något land behöft en ljus och lugn plats i samförståndsfredens ring, men i dess ställe synas skuggorna falla allt tätare öfver dess folk, och ententens villkor bli allt desperatare. Äfven om mycket af hvad som framkommer får skrivas på de obekräftade ryktenas och de skadeglada önskningsarnas konto, är det faktiska mer än nog för ett folk som redan gått så långt i offer som det tyska.

Hos neutrala makter, som lidelsefriare kunna följa det helas utveckling, växer äfven hoppet att *Wilson* på grundval af det fredsprogram, som inledde stilleståndets ära i världen, skall lyckas återföra fredsöverläggningarna i det för närvarande totalt borttappade spåret till ett nationernas förbund.

Den 11 nov. undertecknades vapenstilleståndet och

Forts. sid. 190.

T. v.: FÖRENTA STATERNAS SJÖMINISTER, JOSEPHUS DANIELS med sin närmaste man kommandörkapten JOSEPH DANIELS. Äro trots namnligheten icke släkt. T. h.: DOUGLAS FAIRBANKS, den populäre filmskådespelaren, skickades som postpaket per aeroplan till New York för att biträda vid försäljningen af Fjärde Frihetslånet. Han adresserades, stämplades och aflämnades i N. Y. 3 t. 55 min. efter affären. I New York skaffade han personligen teckningar till Frihetslånet till ett belopp öfverstigande 5 mill. dollars. — Efter fotografier

ÖFVERLÄMNANDET AF TYSKA HÖGSJÖFLOTTAN OCH U-BATAR. Då engelska flottan gick ut för att möta den tyska voro besättningarna allestädes på sin post i stridsberedskap för den händelse tyskarne skulle ha någon öfverraskning att bjuda på. Vår bild visar en af de grupper som turvis beredes tillfälle se den fientliga flottans inlöpande. — De bära delvis blyt-maskar till skydd.

Vidstående bild: AMIRALEN SIR DAVID BEATTY på sitt flaggskepp, jättedreadnoughten "Queen Elizabeth", hälsande den engelska storflottan.

Nedanstående bild: KLARA TILL STRID i händelse de tyska fartygen gåfvo minsta anledning.

Efter officiella engelska originalfotos.

H. 8 D. är härmed satt i tillfälle att återgifva några utomordentligt intressanta bilder från det historiskt oförglömliga ögonblick då Tysklands hög-sjöflotta öfvergick i Storbritanniens händer. Öfverlämnandet skedde torsdagen den 21 nov. Redan vid 2 tiden

DEN OBESEGRADE TYSKA FLOTTAN ÖFVERLÄMNAS TILL ENGLAND.

på morgonen lämnade hela engelska flottan utgörande omkring 200 krigsfartyg tillsammans med amerikanska slagskepp och en fransk kryssare Firth of Forth och gick på två linier och fullt stridsberedd, då man in i det sista befarat möjligheten af en tysk flottaktion, sydväst att möta den tyska eskadern. Denna under befäl af konteramiral von Reuter, leddes af de fem slagskyssare Seydlitz, Derflinger, Hindenburg, von der Tann och Moltke. Därefter följde nio slagskepp, ledda af Friedrich der Grosse, sju lätta kryssare ledda af Karlsruhe samt 50 jagare i fem afdelningar på tio i hvarje.

Man kan göra sig en föreställning om hvilken imponerande fil dessa timmar för att passera en viss punkt. Sedan detta skett slöt sig den brittiska flottan samman kring den tyska, hvar på de båda flottorna vände och ångade västerut, i sin imposanta samling utgörande den våldigaste eskader som någonsin jagat fram öfver Nordsjön.

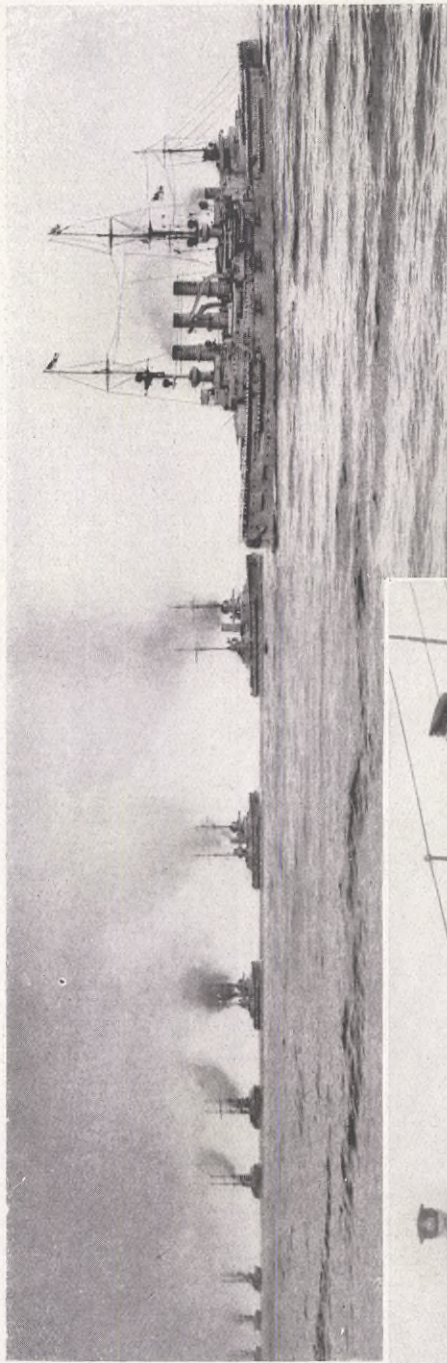
I solnedgången ankrade de tyska fartygen utanför Firth of Forth, där deras ställning som pris markerades genom den ring första engelska.

Forts. å sid. 191.

Vidstående bild:

NÅGRA AF DE ÖFVERLÄMNANDE TYSKA U. BÅTARNA I HARWICH.

Etter officiella engelska originalfotos.

22 TYSKA SLAGSKEPP. SLAGKRYSSARE OCH LÄTTA KRYSSARE, ALLA AF SENASTE TYP, ÖFVERLÄMNA SIG I ENLIGHET MED DE FÖRÖDMJUKANDE VAPENSTILLKORNINGARNA TILL ENGLANDS FLOTTAN PÅ ANVISAD PLATS I NORDSJÖN.

Vidstående bild: TYSKE AMIRALEN MEURER antänder ombord å det engelska flaggskeppet i och för förhandlingar i samband med öfverlämnandet.

TYSKLANDS EXKRONPRINSPÅ PROMENAD I WIERINGEN (HOLLAND) DÄR HAN ÄR INTERNERAD. *Efter fotografen*

Forts. fr. sid. 187.

30 dagar senare hade fristen löpt ut. I och för öfverläggningar om dess förlängning har man nu sedan den 12 december samlats i Europas äldsta stad, i det gamla vid Moselstranden underskönt belägna Trier, den historiska hufvudstaden i det rhenska regerings-

området som under världskriget intagits och hittills ockuperats af amerikanare. Från Tyskland närvara medlemmar i den tyska vapenstilleståndskommisionen, statssekreteraren Erzberger, greve Obendorff, general von Winterfeldt och kapten von Sclow.

TYSKA OFFICERARE PASSERA ENGLISKA LINJERNA VID VESTFRONTEN FÖR ATT ANVISA PLATSER DÄR TYSKA MINOR FINNAS UTLAGDA PÅ VÄGARNE. *Observera den hvita flaggan. Efter fotografen*

Efter fotografier. • ...Lische: Bengt Sjöbergsparre.
STOR MANIFESTATION I PARIS D. 17 NOV. TILL FIRANDE AF ELSASS-LOTHRINGENS ÅTERFÖRENING MED FRANKRIKE. Republikens president talar å Place de la Concorde där högtidligheten ägde rum inför en ööfverskådlig folkmängd.

Forts. fr. sid 189.

ska slagkryssareeskadern slog kring densamma. Det låter sig lättare tänkas än beskrivas med hvilka känslor de tyska örlogsbesättningarna därefter på en främmande redd sågo den stolta örnskrönte hvita örlogsilagan med sitt svarta kors strykas för att aldrig hissas mer.

Öfverlämnandet af de första u båtarne hade tagit sin början dagen förut för att fortsätta tills villkoren in i det sista blifvit uppfyllda.

Onsdagen den 11 december gafs på Svenska teatern till förmån för Stockholms fattiga och i kriget svårt sårade italienare, en galatöreställning, arrangerad af m:me Anna Maria Tommasini, härvarande

italienska ministers maka, hvarvid uppiördes en fransk komedi i fyra akter, "Les Marionettes" af Pierre Wolff. Hufvudrollen utfördes af m:me Tommasini och öfriga roller af damer och herrar ur societeten. Efter föreställningen voro Grand hotell Royals lokaler upplättna för en stor gala- och välgörenhets-supé, af hvilken behållning hotelldirektionen afstått en afsevärd del till förmån för Stockholms fattiga. Dessa medel komma att utdelas af kronprinsessan.

Veckans porträttgalleri.

Tillfölje i sista stund inströmande rikt material af utomordentliga bilder från Tyskland, England och Frankrike hafva vi måst låta VECKANS PORTRÄTTGALLERI öfverstå till nästa nummer.

Efter fotogra. • Lische: Bengt Sjöbergsparre.
VÄLGÖRENHETSFÖRESTÄLLNING Å SVENSKA TEATERN I STOCKHOLM. "Les Marionettes". — I midten m:me Tommasini-italienske ministers maka.

Hvar 8 Dags Postprenumeranter

erinras om vikten af att **I GOD TID** före jul
FÖRNYA PRENUMERATIONEN FÖR 1919,
för att därmed dels tillförsäkra sig tidningens **alla**
nummer för 1919 och dels erhålla dem **utan afbrott**.

EXP. AF HVAR 8 DAG.

OBS. FÖR FOTOGRAFER!

Vinterbilder — nytagna och endast för Hvar 8 Dag — äro välkomna
för våra vignetter å omslag och första sidan. Redaktionen.

INNEHÅLL: Professor Nils Alexandersson (biografi och helsidesporträtt). —
Svenska regeringen. — Bilder från Berlin — Tyska flottans öfverlämnande, illustr.
m text. — Bilder och porträtt till dagskrönikan. — Mot freden. — Hjälten, novell
af Sven Jerring.

Vidst. bild: MAJOR D'ANNUNZIO, den frejdade italienske skalden, har såsom fly-
gare vunnit berömmelse för en vågad flygt öfver Wien.

Nedanst bild: VAPENSTILLESÅNDSGLÄDJE I PARIS Elever vid ett sjö-
mil'tärt läroverk bära en amerikansk sjöman i triumf genom Champs Elysées.

Efter fotografier. ENGELSKA HÄSTGARDESREGEMENTETS MUSIKKAR SPELAR framför Stora Operan i Paris.

Ljstryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd,
För Berättelser och Historietter gäller ovlkorligt förbud.